

LAKIALOITE 126/1999 vp

**Laki velkajärjestelyn alaisen yksityishenkilön
luovutusvoittoveron maksamisesta***Eduskunnalle*

Suomalainen yhteiskunta koki voimakkaan taloudellisen laman 1990-luvulla, minkä seurauksena monet yksityishenkilöt ovat järjestäneet laman välillisiä ja välittömiä seurauksia velkajärjestelyn avulla.

Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan velkajärjestelyn piiriin kuuluvalla velalla tarkoitetaan kaikkia velallisen velkoja, joiden peruste on syntynyt ennen velkajärjestelyn alkamista. Jos velan peruste syntyy velkajärjestelyn alkamisen jälkeen, velan ehtoja ei voida muuttaa. Käytännössä tilanne useissa tapauksissa on kuitenkin sellainen, että velkajärjestelyyn tukeutuneen henkilön omaisuuden reaalin arvo saatetaan selvittää vasta myöhemmin. Muuttunutta tilannetta ei kuitenkaan huomioida velkajärjestelyn maksuehdoissa.

Suurin epäkohta ei ole yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevissa lainkohdissa vaan verotuskäytännössä. Tilanteessa, missä konkurssin tai velkajärjestelyn sopimisen yhteydessä yksityishenkilön mahdollisen kiinteän omaisuuden omistussuhde muuttuu, tuon omaisuuden myynnistä mahdollisesti aiheutuvan luovutusvoittoveron maksuvelvollisuus ei siirry omaisuuden mukana.

Yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan velka, joka syntyy velkajärjestelyn alkamisen jälkeen, kuten edellä kuvattu kiinteän omaisuuden myynnistä koitua luovutusvoittovero kuvaa, on velkaa, jonka ehtoja ei voida velkajärjestelyn keinoin muuttaa, vaan velallinen vastaa siitä täysimääräisesti, vaikka myyntivoitto koituu uuden omaisuuden haltijan hyväksi.

Lain epäkohta ilmenee niissä tapauksissa, kun verovelka syntyy velkajärjestelyn sopimisen jälkeen. Ennen yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 1.2.1997 voimaan tullutta muutosta (63/1997) maksuohjelmaa voitiin tällaisessa tapauksessa muuttaa. Nykyisen lain 44 §:n mukaan maksuohjelmaa voidaan muuttaa ainoastaan, jos velallisen maksukyky on pitkäaikaisesti heikentynyt niin, että häneltä ei voida kohtuudella edellyttää maksuohjelmasta määrätyn maksuvelvollisuuden täyttämistä, mikä viime kädessä ratkeaa tuomioistuimessa.

Yksi tapa hoitaa asia on harkita mahdollisuuksia soveltaa veronhuojennussäännöksiä, missä veronhuojennusta ja veronlykkäystä koskevan lain 88 §:n mukaan Verohallitus voi hakea maksusta määräämillään ehdoilla myöntää vapautuksen valtionverosta 1 momentin 1 kohdan mukaan silloin, jos verovelvollisen veronmaksukyky on olennaisesti alentunut.

Ei voida kuitenkaan pitää kohtuullisena, että velkajärjestelyn alainen yksityishenkilö joutuu anomaan Verohallitukselta veronhuojennusta, joka kyseisen lain mukaan voi vapauttaa verovelasta, mutta yhtä mahdollista on, että vapautus on osittainen. Verovelvollisen kannalta pahin vaihtoehto on, että verovelasta vapauttamista ei myönnetä. Tuleehan omaisuuden myynnistä mahdollisesti koitua tulo omaisuuden nykyiselle haltijalle ja luovutusvoittoveron maksaminen taas entiselle haltijalle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

velkajärjestelyn alaisen yksityishenkilön luovutusvoittoveron maksamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Luovutusvoittoveron kohdentaminen

Velkajärjestelyn alainen yksityishenkilö ei ole velvollinen maksamaan velkajärjestelyn sopimisen jälkeen ilmenneitä aikaisemmasta omaisuudesta ja sen myynnistä koituneita luovutusvoittoveroja, vaan verojen maksuvelvollisuus siirtyy

omaisuuden omistussuhteessa reaaliaikaan, jolloin mahdollisista myyntivoitoista koituva luovutusvero ja sen hoitaminen kuuluu omaisuuden senhetkiselle omistajalle.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .

Helsingissä 13 päivänä lokakuuta 1999

Juha Karpio /kok